



EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 14. 9. 2016
COM(2016) 595 final

2016/0279 (COD)

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

o cezhraničnej výmene kópií určitých diel a iných materiálov chránených autorským právom a s ním súvisiacimi právami v prístupnom formáte v prospech osôb, ktoré sú nevidiace, zrakovo postihnuté alebo postihnuté inou poruchou čítania, medzi Úniou a tretími krajinami

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

Navrhované nariadenie umožní Únii splniť medzinárodný záväzok podľa Marrákešskej zmluvy o uľahčení prístupu k uverejneným dielam pre osoby nevidiace, zrakovو postihnuté alebo postihnuté inou poruchou čítania (ďalej len „Marrákešská zmluva“). Marrákešská zmluva bola prijatá v roku 2013 v rámci Svetovej organizácie duševného vlastníctva (WIPO) s cieľom uľahčiť dostupnosť a cezhraničnú výmenu kníh a ostatných tlačенých materiálov v prístupných formátoch na celom svete. Únia¹ zmluvu podpísala v apríli 2014. V zmluve sa od strán vyžaduje, aby zabezpečili výnimky z autorských práv a s nimi súvisiacich práv alebo obmedzenia týchto práv v prospech nevidiacich a zrakovو postihnutých osôb a osôb postihnutých inou poruchou čítania a aby umožnili cezhraničnú výmenu špeciálnych formátov kníh vrátane audiokníh a ostatných tlačенých materiálov medzi krajinami, ktoré sú stranami zmluvy.

Únia sa tak politicky zaviazala vykonávať zmluvu, ktorú Rada aj Európsky parlament medzitým posilnili. Komisia v októbri 2014 samostatne predložila návrh rozhodnutia Rady o ratifikácii Marrákešskej zmluvy Európskou úniou. Rada v máji 2015 predložila Komisii žiadosť podľa článku 241 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ), v ktorej zdôraznila svoje plné odhodlanie zasadiť sa za urýchléné nadobudnutie platnosti Marrákešskej zmluvy, a požiadala Komisiu, aby bezodkladne predložila legislatívny návrh na zmenu právneho rámca Únie v súlade so zmluvou.

Oprávnené osoby podľa Marrákešskej zmluvy, t. j. osoby, ktoré sú nevidiace, zrakovو postihnuté alebo postihnuté inou poruchou čítania, čelia mnohým prekážkam v prístupe ku knihám a iným tlačенým materiálom chráneným autorskými alebo súvisiacimi právami. Dostupnosť kníh vo formátoch, ktoré sú prístupné pre osoby s poruchami čítania, sa odhaduje na 7² až 20 %³ aj napriek tomu, že digitálna technológia značne zjednodušuje prístupné publikovanie⁴. Medzi prístupné formáty patrí napr. Braillovo písmo, zväčšené písmo, elektronické knihy a audioknihy so špeciálnou navigáciou, hlasové komentovanie a rozhlasové vysielanie.

V Marrákešskej zmluve sa strany na jednej strane zaväzujú zosúladiť svoje vnútorné právne ustanovenia so zmluvou, a na druhej strane sa od nich žiada, aby umožnili cezhraničnú výmenu kópií v prístupnom formáte na základe vnútroštátnych výnimiek alebo obmedzení vo vzťahu s tretími krajinami, ktoré sú stranami zmluvy. V záujme vykonávania Marrákešskej zmluvy v Únii sa v smernici [...] od členských štátov vyžaduje, aby zaviedli povinnú výnimku z určitých práv držiteľov práv harmonizovaných v rámci práva Únie v prospech oprávnených osôb a aby zabezpečili cezhraničný prístup k osobitným formátom kópií na vnútornom trhu. Účelom navrhovaného nariadenia je plniť záväzky Únie podľa Marrákešskej zmluvy v súvislosti s výmenou kópií v prístupnom formáte medzi Úniou a tretími krajinami, ktoré sú stranami Marrákešskej zmluvy, v prospech oprávnených osôb.

¹ Rozhodnutie Rady 2014/221/EÚ zo 14. apríla 2014 o podpise Marrákešskej zmluvy o uľahčení prístupu k uverejneným dielam pre osoby nevidiace, zrakovو postihnuté alebo postihnuté inou poruchou čítania v mene Európskej únie (Ú. v. EÚ L 115, 17.4.2014, s. 1).

² LISU for the Royal National Institute of Blind People (RNIB), Availability of accessible publications – 2011 update (Dostupnosť prístupných publikácií – aktualizácia z roku 2011), október 2011.

³ Catherine Meyer-Lereculeur 'Exception 'handicap' au droit d'auteur et développement de l'offre de publications accessibles à l'ère numérique', máj 2013.

⁴ Tieto čísla označujú dostupnosť v niektorých, ale nie všetkých prístupných formátoch.

Navrhovaným nariadením sa teda zabezpečí, aby kópie v prístupnom formáte, ktoré boli vyhotovené v ktoromkoľvek členskom štáte v súlade s vnútroštátnymi ustanoveniami prijatými podľa smernice [...], bolo možné vyvážať do tretích krajín, ktoré sú stranami Marrákešskej zmluvy. Okrem toho sa nariadením umožní dovoz kópií v prístupnom formáte vyhotovených podľa Marrákešskej zmluvy v tretích krajinách, ktoré sú stranami zmluvy, v prospech oprávnených osôb v Únii. Oprávnené osoby aj povolené subjekty usadené v Únii by mali mať možnosť získať takéto kópie a tiež by sa mal zaistiť obeh takýchto kópií na vnútornom trhu za rovnakých podmienok ako pri kópiách v prístupnom formáte vyhotovených v Únii v súlade s vnútroštátnymi ustanoveniami prijatými v súlade so smernicou [...].

Navrhované nariadenie je takisto v súlade s povinnosťami Únie vyplývajúcimi z Dohovoru Organizácie Spojených národov o právach osôb so zdravotným postihnutím (ďalej len „UNCRPD“). EÚ je viazaná dohovorom UNCRPD od januára 2011 v súlade s nariadením Rady 2010/48/ES⁵. Ustanovenia dohovoru UNCRPD sa tak stali neoddeliteľnou súčasťou právneho poriadku Únie. V dohovore UNCRPD je zakotvené právo na prístup k informáciám a právo ľudí so zdravotným postihnutím zúčastňovať sa na kultúrnom živote za rovnakých podmienok, ako majú ostatní. V jeho článku 30 sa od strán dohovoru požaduje, aby podnikli všetky primerané kroky a v súlade s medzinárodným právom zabezpečili, že zákony na ochranu práv duševného vlastníctva nebudú vytvárať neprimerané ani diskriminačné prekážky, pokiaľ ide o prístup osôb so zdravotným postihnutím ku kultúrnym materiálom. Vo svojich záverečných pripomienkach k úvodnej správe Európskej únie⁶ prijatej 4. septembra 2015 Výbor Organizácie Spojených národov pre práva osôb so zdravotným postihnutím vyzval Úniu, aby prijala všetky primerané opatrenia na čo najskoršie vykonávanie Marrákešskej zmluvy.

- **Súlad s existujúcimi ustanoveniami v danej oblasti politiky**

Navrhované nariadenie sa týka výmeny kópií určitého obsahu chráneného autorským právom v prístupnom formáte s tretími krajinami, ktoré sú stranami Marrákešskej zmluvy. Spolu so smernicou [...] teda slúži na vykonávanie Marrákešskej zmluvy v rámci práva Únie. Navrhované nariadenie bude prvou časťou právnych predpisov EÚ, ktorými sa zavádzajú osobitné ustanovenia o medzinárodnej výmene kópií v prístupnom formáte v prospech oprávnených osôb.

- **Súlad s ostatnými politikami Únie**

Navrhovaným nariadením sa spolu so smernicou [...] plnia záväzky a povinnosti Únie v súvislosti s integráciou osôb so zdravotným postihnutím, ako sa už uviedlo. Je v súlade s ostatnými právnymi predpismi a politikami EÚ v tejto oblasti.

2. PRÁVNY ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

- **Právny základ**

Právnym základom tohto návrhu je článok 207 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ).

⁵ Rozhodnutie Rady 2010/48/ES z 26. novembra 2009 o uzatvorení Dohovoru Organizácie Spojených národov o právach osôb so zdravotným postihnutím Európskym spoločenstvom (Ú. v. EÚ L 23, 27.1.2010, s. 35).

⁶ CRPD/C/EU/CO/1, dostupné na stránke: http://tbinternet.ohchr.org/Treaties/CRPD/Shared%20Documents/EUR/CRPD_C_EU_CO_1_21617_E.doc.

- **Proporcionalita**

Únia je povinná dodržiavať svoje medzinárodné záväzky podľa Marrákešskej zmluvy. Toto nariadenie slúži na vykonávanie ustanovení obsiahnutých v zmluve o výmene diel v prístupnom formáte s tretími krajinami, ktoré sú stranami zmluvy. Takéto opatrenia možno prijať len na úrovni Únie, keďže problematika výmeny kópií diel a iných chránených materiálov v prístupnom formáte sa týka obchodných aspektov duševného vlastníctva. Jediným vhodným nástrojom je preto nariadenie. V súlade so zásadou proporcionality stanovenou v článku 5 Zmluvy o Európskej únii toto nariadenie nejde nad rámec toho, čo je nutné na dosiahnutie tohto cieľa.

- **Výber nástroja**

Navrhovaným nástrojom je nariadenie, a to v súlade s článkom 207 ZFEÚ.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ EX POST, KONZULTÁCIÍ SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

- **Hodnotenia ex post/kontroly vhodnosti existujúcich právnych predpisov**

Účelom navrhovaného nariadenia je splniť nové medzinárodné záväzky v rámci práva Únie. Retrospektívne hodnotenie existujúcich európskych právnych predpisov v tejto oblasti preto nie je relevantné a v tejto súvislosti sa nevyžaduje. Zohľadnili sa však dostupné informácie o súvisiacich európskych právnych predpisoch, najmä výsledky verejných konzultácií a existujúce odborné poznatky.

- **Konzultácie so zainteresovanými stranami**

Na účely navrhovaného nariadenia, ktorým sa vykonávajú ustanovenia stanovené na medzinárodnej úrovni, sa nevykonali nijaké konkrétne konzultácie so zainteresovanými stranami. Súčasťou rozsiahlej verejnej konzultácie o revízii pravidiel týkajúcich sa autorských práv EÚ, ktorú uskutočnila Komisia od decembra 2013 do marca 2014, bola takisto časť o obmedzeniach a výnimkách v prospech osôb so zdravotným postihnutím a o prístupe k dielam v prístupnom formáte a o ich obehu, čo sa týka aj Marrákešskej zmluvy⁷. Okrem iných aspektov koncoví používatelia, spotrebitelia a inštitucionálni užívatelia (vrátane organizácií zastupujúcich potreby ľudí so zdravotným postihnutím a knižníc) poukázali na rozdielne vnútroštátne výnimky alebo obmedzenia, v dôsledku ktorých je náročné získať právnu istotu pri vývoze a dovoze kópií v prístupnom formáte vyhotovených na základe výnimiek z vnútroštátnych autorských práv alebo ich obmedzení. Inštitucionálni respondenti sa pritom jednotne vyjadrili, že Marrákešskou zmluvou by sa uspokojivo vyriešili tieto problémy. Držitelia práv a organizácie kolektívnej správy si všeobecne myslia, že s vykonávaním nepovinnnej výnimky alebo obmedzenia stanovených v právnych predpisoch Únie na vnútroštátnej úrovni nie sú spojené žiadne problémy. Takisto poznamenali, že súčasné trhové mechanizmy účinne riešia problém prístupu k dielam pre osoby so zdravotným postihnutím. Tento názor však nezastávali koncoví používatelia, spotrebitelia ani inštitucionálni používatelia.

⁷ Správa o odpovediach na verejnú konzultáciu o revízii autorských práv v EÚ, júl 2014, s. 61 – 63.
http://ec.europa.eu/internal_market/consultations/2013/copyright-rules/index_en.htm

- **Získavanie odborných poznatkov a ich využívanie**

Pri príprave tohto návrhu neboli konkrétne získavané žiadne odborné poznatky. Komisia vzala do úvahy štúdiu z roku 2013 o uplatňovaní smernice 2001/29/ES⁸, v ktorej sa okrem iného hodnotilo uplatňovanie nepovinnej výnimky alebo obmedzenia EÚ v prospech osôb so zdravotným postihnutím podľa článku 5 ods. 3 písm. b) uvedenej smernice v 11 členských štátoch EÚ.

- **Posúdenie vplyvu**

Navrhovaným nariadením sa budú riešiť dôsledky Marrákešskej zmluvy týkajúce sa výmeny kópií v prístupnom formáte s tretími krajinami a v tejto súvislosti sa zameriava na zosúladenie právnych predpisov Únie so zmluvou. V usmerneniach o lepšej právnej regulácii⁹ sa nevyžaduje vykonanie posúdenia vplyvu v prípade, keď Komisia nemá žiadnu diskrečnú právomoc v oblasti danej politickej témy.

- **Základné práva**

V navrhovanom nariadení sa podporuje právo osôb so zdravotným postihnutím na využívanie opatrení, ktoré sú určené na zabezpečenie ich nezávislosti, sociálnej integrácie a integrácie v zamestnaní a účasti na spoločenskom živote, ako je to zakotvené v článku 26 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“). V nariadení sa takisto vyjadrujú záväzky Únie v rámci dohovoru UNCPRD. Dohovorom UNCPRD sa zaručujú osobám so zdravotným postihnutím právo na prístup k informáciám a právo na účasť na kultúrnom, hospodárskom a sociálnom živote za rovnakých podmienok, ako majú ostatní. Vzhľadom na to je odôvodnené obmedziť vlastnícke práva držiteľov práv so zreteľom na záväzky Únie vyplývajúce z charty¹⁰.

Návrh by mal obmedzený vplyv na autorské právo v zmysle vlastníckeho práva uznávaného v charte (článok 17 ods. 2)¹¹. V tejto súvislosti je potrebné poznamenať, že smernicou [...] sa zaviedla povinná výnimka z autorských práv v prospech oprávnených osôb podľa tohto návrhu. Vplyv tohto nariadenia sa bude teda obmedzovať na úpravu výmeny kópií v prístupnom formáte s tretími krajinami, ktoré sú stranami Marrákešskej zmluvy.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Návrh nemá žiadny vplyv na rozpočet Únie.

5. ĎALŠIE PRVKY

- **Plány vykonávania, spôsob monitorovania, hodnotenia a podávania správ**

V súlade s usmerneniami o lepšej právnej regulácii a najskôr o päť rokov od dátumu, od ktorého sa toto nariadenie bude uplatňovať, Komisia vykoná hodnotenie tohto nariadenia a hlavné zistenia predloží Európskemu parlamentu, Rade a Európskemu hospodárskemu

⁸ Štúdia o uplatňovaní smernice 2001/29/ES o autorských právach a s nimi súvisiacich právach v informačnej spoločnosti, december 2013, De Wolf and partners, dostupné na stránke: http://ec.europa.eu/internal_market/copyright/docs/studies/131216_study_en.pdf, s. 417 a nasl.

⁹ SWD(2015) 111 final.

¹⁰ V článku 52 ods. 1 charty sa umožňujú obmedzenia zasahujúce do výkonu slobôd podľa charty, pričom tieto obmedzenia i) musia byť ustanovené zákonom a ii) musia rešpektovať podstatu týchto práv a slobôd. Okrem toho musia tieto obmedzenia iii) „podliehať zásade proporcionality“ a „môžu sa uplatňovať len vtedy, ak sú potrebné a skutočne spĺňajú ciele všeobecného záujmu uznané Úniou alebo potrebu chrániť práva a slobody ostatných“.

¹¹ Ú. v. EÚ C 83, 30.3.2010, s. 389 – 403.

a sociálnemu výboru spolu s prípadnými návrhmi na zmenu nariadenia. Rovnakým spôsobom vykoná takisto hodnotenie smernice [...].

- **Podrobné vysvetlenie konkrétnych ustanovení návrhu**

V článku 1 sa stanovuje predmet a rozsah pôsobnosti návrhu. Navrhovaným nariadením sa bude upravovať výmena kópií určitých diel a iných materiálov, ktoré sú chránené autorským alebo súvisiacimi právami, v prístupnom formáte medzi krajinami Únie a tretími krajinami podľa Marrákešskej zmluvy.

Článok 2 obsahuje vymedzenie pojmov „dielo alebo iný materiál“, „oprávnená osoba“, „kópia v prístupnom formáte“ a „povolený subjekt“, ktoré sa uplatňujú na účely navrhovaného nariadenia.

Článok 3 obsahuje ustanovenia týkajúce sa vývozu kópií v prístupnom formáte z Únie do tretích krajín.

Článok 4 obsahuje ustanovenia o dovoze kópií v prístupnom formáte z tretích krajín do Únie.

Článok 5 slúži na vymedzenie povinností, ktoré majú plniť povolené subjekty pri výmene kópií v prístupnom formáte s tretími krajinami.

V článku 6 sa stanovujú platné pravidlá ochrany osobných údajov.

V článku 7 sa vymedzujú opatrenia týkajúce sa hodnotenia tohto nariadenia v súlade s pravidlami lepšej regulácie.

V článku 8 sa stanovuje, kedy nariadenie nadobúda účinnosť, a v článku 9 časový harmonogram jeho uplatňovania.

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

o cezhraničnej výmene kópií určitých diel a iných materiálov chránených autorským právom a s ním súvisiacimi právami v prístupnom formáte v prospech osôb, ktoré sú nevidiace, zrakovo postihnuté alebo postihnuté inou poruchou čítania, medzi Úniou a tretími krajinami

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie a najmä na jej článok 207,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po predložení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom,

keďže:

- (1) Osoby, ktoré sú nevidiace, zrakovo postihnuté alebo postihnuté inou poruchou čítania naďalej čelia mnohým prekážkam, pokiaľ ide o prístup ku knihám a ostatným tlačným materiálom. Aj na medzinárodnej úrovni bola uznaná potreba zvýšenia počtu diel a ostatných chránených materiálov v prístupných formátoch, ktoré by boli dostupné pre tieto osoby, a potreba zlepšenia ich obehu a šírenia. Marrákešská zmluva o uľahčení prístupu k uverejneným dielam pre osoby nevidiace, zrakovo postihnuté alebo postihnuté inou poruchou čítania (ďalej len „Marrákešská zmluva“) bola v mene Únie podpísaná 30. apríla 2014¹². Od zmluvných strán sa v nej vyžaduje, aby zabezpečili výnimky alebo obmedzenia v súvislosti s výlučnými právami držiteľov autorských práv a s nimi súvisiacimi právami na účely poskytovania a šírenia kópií určitých diel a iných materiálov v prístupnom formáte a na účely cezhraničnej výmeny týchto kópií v prístupnom formáte. Oprávnené osoby podľa Marrákešskej zmluvy sú osoby, ktoré sú nevidiace, zrakovo postihnuté alebo majú poruchu vnímania alebo čítania vrátane dyslexie, ktorá im bráni čítať tlačané diela tak, ako to môžu robiť osoby bez takejto zdravotného postihnutia, alebo ktoré v dôsledku telesného postihnutia nie sú schopné držať knihu alebo s ňou manipulovať alebo nie sú schopné zamerať svoj zrak alebo pohybovať očami tak, ako je to potrebné na čítanie.
- (2) Zámerom smernice [...] je splniť povinnosti Únie podľa Marrákešskej zmluvy harmonizovaným spôsobom tak, aby sa zlepšila dostupnosť kópií v prístupnom formáte pre oprávnené osoby a ich obeh na vnútornom trhu. V smernici sa od členských štátov vyžaduje, aby zaviedli povinnú výnimku z určitých práv ich držiteľov, ktoré sú harmonizované v práve Únie. Cieľom tohto nariadenia je splniť záväzky podľa Marrákešskej zmluvy, pokiaľ ide o vývoz a dovoz kópií v prístupnom formáte v prospech oprávnených osôb medzi Úniou a tretími krajinami, ktoré sú stranami Marrákešskej zmluvy, a stanoviť podmienky takejto vývozu a dovozu.

¹² Rozhodnutie Rady 2014/221/EÚ zo 14. apríla 2014 o podpise Marrákešskej zmluvy o uľahčení prístupu k uverejneným dielam pre osoby nevidiace, zrakovo postihnuté alebo postihnuté inou poruchou čítania v mene Európskej únie (Ú. v. EÚ L 115, 17.4.2014, s. 1).

Takéto opatrenia sa môžu prijať len na úrovni Únie, keďže výmena kópií diel a iných materiálov v prístupnom formáte sa týka obchodných aspektov duševného vlastníctva. Nariadenie je teda jediným vhodným nástrojom.

- (3) Nariadením by malo zabezpečiť, aby kópie kníh, odborných časopisov, novín, zábavných časopisov alebo iných písomných materiálov, partitúr a ostatných tlačných materiálov v prístupnom formáte, ktoré boli vyhotovené v ktoromkoľvek členskom štáte v súlade s vnútroštátnymi ustanoveniami prijatými na základe smernice [...], bolo možné vyvážať do tretích krajín, ktoré sú stranami Marrákešskej zmluvy. Medzi prístupné formáty patrí zväčšené písmo, Braillovo písmo, prispôsobené elektronické knihy, audioknihy a rozhlasové vysielanie. Distribúciu, oznamovanie alebo sprístupnenie kópií v prístupnom formáte pre osoby so zrakovým postihnutím alebo s inou poruchou čítania alebo povolené subjekty v príslušnej tretej krajine by mali vykonávať na neziskovom základe povolené subjekty usadené v Únii.
- (4) Toto nariadenie by malo tiež umožniť, aby oprávnené osoby v Únii a povolené subjekty usadené v Únii mohli dovážať z tretej krajiny kópie v prístupnom formáte, ktoré boli vyhotovené v súlade s pravidlami vykonávania Marrákešskej zmluvy, a sprístupňovať ich pre osoby so zrakovým postihnutím alebo s inou poruchou čítania. Takisto by sa mal zabezpečiť obeh týchto kópií v prístupnom formáte na vnútornom trhu za rovnakých podmienok, aké platia pre kópie v prístupnom formáte vyhotovené v Únii v súlade so smernicou [...].
- (5) S cieľom zlepšiť dostupnosť kópií v prístupnom formáte a zabrániť nelegálnemu šíreniu diel a iných materiálov by mali povolené subjekty, ktoré sa zapájajú do distribúcie alebo sprístupnenia kópií v prístupnom formáte, splniť určité povinnosti.
- (6) Pri akomkoľvek spracovaní osobných údajov podľa tohto nariadenia by sa mali dodržiavať základné práva vrátane práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života a práva na ochranu osobných údajov podľa článkov 7 a 8 Charty základných práv Európskej únie a musí sa postupovať v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 95/46/ES¹³, ktorou sa upravuje spracúvanie osobných údajov, ktoré môžu vykonávať oprávnené subjekty v rámci tohto nariadenia a pod dohľadom príslušných orgánov členských štátov, najmä nezávislých verejných orgánov určených členskými štátmi.
- (7) Dohovorom Organizácie Spojených národov o právach osôb so zdravotným postihnutím (ďalej len „UNCRPD“), ktorého je EÚ stranou, sa zaručuje osobám so zdravotným postihnutím právo na prístup k informáciám a právo na účasť na kultúrnom, hospodárskom a sociálnom živote za rovnakých podmienok, ako majú ostatní. V dohovore UNCRPD sa od strán vyžaduje, aby podnikli všetky primerané kroky a v súlade s medzinárodným právom zabezpečili, že zákony na ochranu práv duševného vlastníctva nebudú vytvárať neprimerané ani diskriminačné prekážky, pokiaľ ide o prístup osôb so zdravotným postihnutím ku kultúrnym materiálom.
- (8) V tomto nariadení sa rešpektujú základné práva a dodržiujú zásady uznané v Charte základných práv Európskej únie. Toto nariadenie by sa malo vykladať a uplatňovať v súlade s týmito právami a zásadami.

¹³

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 95/46/ES z 24. októbra 1995 o ochrane fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov a voľnom pohybe týchto údajov (Ú. v. ES L 281, 23.11.1995, s. 31).

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Predmet a rozsah pôsobnosti

V tomto nariadení sa stanovujú pravidlá pre cezhraničnú výmenu kópií určitých diel a iných materiálov v prístupnom formáte medzi Úniou a tretími krajinami, ktoré sú stranami Marrákešskej zmluvy, bez súhlasu držiteľa práva a v prospech osôb, ktoré sú nevidiace, zrakovo postihnuté alebo postihnuté inou poruchou čítania.

Článok 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto nariadenia sa uplatňujú tieto vymedzenia pojmov:

1. „dielo alebo iný materiál“ je dielo vo forme knihy, odborného časopisu, novín, zábavného časopisu alebo iných písomných materiálov vrátane partitúr a súvisiacich ilustrácií v akejkoľvek médiu, a to aj vo zvukovej podobe, akou sú napríklad audioknihy, ktoré je chránené autorským právom alebo s ním súvisiacimi právami a ktoré je uverejnené alebo inak zákonne sprístupnené verejnosti;
2. „oprávnená osoba“ je:
 - a) osoba, ktorá je nevidiaca;
 - b) osoba, ktorá má zrkové postihnutie, ktoré nemožno zlepšiť tak, aby boli zrkové funkcie tejto osoby v podstate rovnocenné so zrkovými funkciami osoby, ktorá nemá takého postihnutie;
 - c) osoba, ktorá má poruchu vnímania alebo čítania vrátane dyslexie, v dôsledku čoho nie je schopná čítať tlačene diela v zásade v rovnakej miere ako osoba, ktorá netrpí takouto poruchou alebo postihnutím; alebo
 - d) osoba, ktorá v dôsledku telesného postihnutia nie je inak schopná držať knihu alebo s ňou manipulovať alebo zamerať svoj zrak či hýbať očami v rozsahu, ktorý by bol bežne potrebný na čítanie;
3. „kópia v prístupnom formáte“ je kópia diela alebo iného materiálu vyhotovená alternatívnym spôsobom alebo v podobe, vďaka ktorej má oprávnená osoba prístup k dielu alebo inému materiálu, čo znamená aj to, že takáto osoba vďaka tomu získava prístup tak ľahko a pohodlne ako osoba bez takejto zrkovej poruchy alebo iného postihnutia podľa odseku 2;
4. „povolený subjekt“ je organizácia, ktorá poskytuje vzdelávanie, inštruktážnu odbornú prípravu, adaptačné čítanie alebo prístup k informáciám pre oprávnené osoby na neziskovom základe, a to ako svoju hlavnú činnosť alebo ako jednu zo svojich hlavných činností alebo poslaní vo verejnom záujme.

Článok 3

Vývoz kópií v prístupnom formáte do tretích krajín

Povolený subjekt usadený v členskom štáte môže distribuovať, oznamovať alebo sprístupňovať oprávneným osobám alebo povolenému subjektu usadenému v tretej krajine, ktorá je stranou Marrákešskej zmluvy, kópiu v prístupnom formáte vyhotovenú v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi prijatými v súlade so smernicou [...].

Článok 4

Dovoz kópií v prístupnom formáte z tretích krajín

Oprávnená osoba alebo povolený subjekt usadený v členskom štáte môže dovážať alebo inak získavať kópiu v prístupnom formáte alebo k nej nadobúdať prístup a následne ju používať v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi prijatými v súlade so smernicou [...], ak túto kópiu v prístupnom formáte oprávneným osobám alebo povoleným subjektom distribuoval, oznámil alebo sprístupnil povolený subjekt v tretej krajine, ktorá je stranou Marrákešskej zmluvy.

Článok 5

Povinnosti povolených subjektov

1. Povolený subjekt usadený v členskom štáte vykonávajúci činnosti uvedené v článkoch 3 a 4 zabezpečí, aby:
 - a) distribuoval, oznamoval a sprístupňoval kópie v prístupnom formáte len v prospech oprávnených osôb alebo iných povolených subjektov;
 - b) prijal primerané opatrenia na zabránenie neoprávnenej reprodukcii, distribúcii, oznamovaniu a sprístupňovaniu kópií v prístupnom formáte;
 - c) preukázal náležitú starostlivosť pri nakladaní s dielami a inými materiálmi a ich kópiami v prístupnom formáte a aby o nich viedol záznamy;
 - d) zverejňoval informácie o spôsobe, ako dodržiava povinnosti stanovené v písmenách a) až c), v prípade potreby na svojom webovom sídle, a aby ich aktualizoval.
2. Povolený subjekt usadený v členskom štáte vykonávajúci činnosti uvedené v článkoch 3 a 4 poskytne na požiadanie akejkoľvek oprávnenej osobe alebo držiteľovi práv tieto informácie:
 - a) zoznam diel a ďalších materiálov, z ktorých má k dispozícii kópie v prístupnom formáte, a dostupné formáty, a
 - b) meno/názov a podrobné údaje povolených subjektov, s ktorými spolupracuje na výmene kópií v prístupnom formáte podľa článkov 3 a 4.

Článok 6

Ochrana osobných údajov

Spracúvanie osobných údajov vykonávané v rámci tohto nariadenia sa uskutočňuje v súlade so smernicou 95/46/ES.

Článok 7

Preskúmanie

Najskôr po [piatich rokoch od dátumu začatia uplatňovania tohto nariadenia] Komisia vykoná posúdenie tohto nariadenia a hlavné zistenia predloží Európskemu parlamentu, Rade a Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru spolu s prípadnými návrhmi na zmenu tohto nariadenia.

Členské štáty poskytnú Komisii informácie potrebné na prípravu hodnotiacej správy.

Článok 8
Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej Únie*.

Článok 9
Časový harmonogram uplatňovania

Toto nariadenie sa uplatňuje od [dátum transpozície smernice [...]].

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli

Za Európsky parlament
predseda

Za Radu
predseda